

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Володимир БУТРОВ

2021 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Природнича географія»

Рівень вищої освіти: перший

Редакція від «06» листопада 2021 р., затверджена рішенням _____

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «06» листопада 2021 р.
протокол № 8

Введено в дію наказом ректора
від «10» листопада 2021 за № 1022-32

Київ 2021 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія завідувача кафедри геодезії, картографії та землевпорядкування Національного університету біоресурсів та природокористування доктора географічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, Івана Платоновича КОВАЛЬЧУКА

Висновок: освітня програма, яка запропонована висококваліфікованою групою авторитетних фахівців у галузі природничої географії, на нашу думку, повністю задовільнить бажання майбутніх фахівців отримати ґрунтовні фундаментальні знання та стати конкурентоспроможними на ринку праці.

Б. Рецензія голови Державної служби по запасах корисних копалин України, доктора геологічних, географічних та технічних наук, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки, заслуженого діяча науки і техніки, професора Георгія Ільковича РУДЬКА

Висновок: аналіз рецензованої освітньої програми дозволяє зробити висновок про те, що вона є цілком конденційною, повністю відповідає сучасним вимогам до ОП відповідної галузі знань, надає здобувачам освіти реалізувати їх очікувані потреби в здобутті високого рівня освітніх компетенцій.

В. Рецензія завідувача сектору геоморфології Інституту географії Національної академії наук України кандидата географічних наук, старшого наукового співробітника, Романа Олександровича СПИЦІ

Висновок: зміст представленої освітньо-професійної програми, видається нам як стейкхолдерам, цілком відповідним нашим вимогам до підготовки фахівців-природничників, у тому числі, для подальшого продовження їх навчання на вищих освітніх рівнях, включаючи доктора філософії. В той же час ґрунтовна практична компонента рецензованої програми не дає підстав сумніватися у здатності вирішення виробничих питань випускниками даної освітньої програми.

ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	<p>Стецюк Володимир Васильович, керівник проектної групи</p>	<p>Професор кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка</p>	<p>Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка 1971 р., спеціальність – геоморфолог, кваліфікація географ-геоморфолог</p>	<p>Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Рельєф та сучасний морфогенез морфокліматичної зони як екологічний чинник», професор кафедри землезнавства та геоморфології.</p>	55	<p>Автор 184 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 3 підручників, 2 навчально-методичних посібників та 7 монографій. Основними за напрямками є: «Основи екологічної геоморфології» (2000), «Екологічна геоморфологія України» (2010), «Рельєф України» (2010) «Природна та етнокультурна спадщина України» (2012), «Природа Києва: сучасний стан та екологічні проблеми» (2017), «Основи урбоекологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України» (2020). Участь у конференціях: 1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 2. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та</p>	

						<p>поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>3. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>4. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>5. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів, керівник 3 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
2.	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	36	<p>Автор 200 наукових і навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Основи урбоекологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014).</p> <p>Участь у наукових конференціях:</p> <p>1. XX International Conference «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects». Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2021 р.</p>	Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians Conference date: June 17-20, 2019 Location: Lviv, Ukraine Сертифікат учасника міжнародної науково-практичної конференції Географічна наука та освіта: перспективи й інновації 20-21 травня 2021 р. М. Переяслав,

					<p>2. Всеукраїнська науково-практична конференція присвячена 70-річчю кафедри геоморфології і палеогеографії Львівського національного університету імені Івана Франка, Львів (Україна), 26-27 листопада, 2020 р.</p> <p>3. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р.</p> <p>4. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р.</p> <p>5. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>6. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>7. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>8. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżnia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р.</p> <p>9. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris</p>	<p>Україна (0,5 кредити ЄКТС)</p> <p>Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers, May 2021.</p> <p>Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща).</p> <p>Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p> <p>Університет Казимира Великого в Бидгощі (Польща). Сертифікат про участь у роботі проекту «Міжнародні водні шляхи – безпека та розвиток». Видано 17 червня 2018 р.</p> <p>Вроцлавський університет (Польща).</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>10.18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>11.ІІІ Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>12.ІІ міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>13.ІІІ семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-Чехія 24-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів. Є керівником 7 захищених кандидатських та 1 докторської дисертацій.</p>	Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.
3	Герасименко Наталія Петрівна, член проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність - фізична географія, кваліфікація - фізико-географ, викладач географії	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.14 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Розвиток зональних ландшафтів четвертинного періоду на території України», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	45	Автор понад 350 наукових та навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 12 монографії. Основними за напрямом є «Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти)» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Четвертинні відклади України (лесово-грунтова формація)» (2017), «Просторово-часова кореляція палеогеографічних умов четвертинного періоду на території України (2010), «Проблеми охорони геологічної спадщини України» (1999 р).	Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, May 2021. Університет м. Сарагоса (Іспанія).

					<p>Участь у наукових конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна наукова конференція «Культурний ландшафт як географічний феномен», м. Чернівці (Україна), 23 – 25 вересня, 2021 р. 2. XX International Conference «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects». Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2021 р. 3. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 4. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р. 5. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 6. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р. 7. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р. 8. XX Конгрес Міжнародної Спілки дослідників четвертинного періоду ІНКВА, м. Дублін (Ірландія), 25-31 липня 2019 р. 	<p>Сертифікат про участь у роботі проекту «Природні зміни минулого». Назва теми «Глобальні зміни у нашому спільному майбутньому: Перспективи палеонаук».</p> <p>Видано Організаційним Комітетом проекту PAGESv 10 травня 2017.</p>
--	--	--	--	--	---	--

					<p>9. World Congress on Geology & Earth Science «Providing Innovative Research Methodologies for Geoscience», м. Лондон (Англія), 11-13 липня 2019 р.</p> <p>10. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>11. Central European Conference on Geomorphology and Quaternary Studies, м. Гіссен (Німеччина), 23-27 вересня 2018 р.</p> <p>12. Quaternary Stratigraphy in Karst and Cave Sediments, м. Постойна (Словенія), 11- вересня 2018 р.</p> <p>13. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018 р.</p> <p>14. 5th Open Science Meeting PAGES 2017, Сарагоса (Іспанія), 9-13 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 5 захищених кандидатських дисертацій.</p>		
4	Погорільчук Наталія Михайлівна, член проектної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1995 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер-	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Басейнова організація мезозой-кайнозойського морфолітогенезу	21	<p>Автор 70 наукових праць, з них 1 підручник, 8 навчально-методичних посібників, 1 монографія. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014 р.).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <p>1. Міжнародна наукова конференція «Культурний ландшафт як географічний феномен», м.</p>	Київський національний університет імені Тараса Шевченка Сертифікат про проходження курсу підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей

			геоморфолог, викладач	північного та центрального Волино-Поділля», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	<p>Чернівці (Україна), 23 – 25 вересня, 2021 р.</p> <p>2. XX International Conference «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects». Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2021 р.</p> <p>3. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р.</p> <p>4. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р.</p> <p>5. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>6. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>7. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżzia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>8. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>9. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p>	<p>викладачів виданий 09.06.2021 р.</p> <p>Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, May 2021.</p> <p>Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p> <p>Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.</p>
--	--	--	--------------------------	---	--	---

						10. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р. Проводить керівництво науковими роботами студентів.	
5.	Ковтонюк Ольга Володимирівна, голова проектної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1997 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер-геоморфолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Геоструктурний аналіз Кіровоградської морфоструктури центрального типу», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	20	Автор 55 наукових праць, з них 1 підручник, 4 навчально-методичних посібники, 2 монографії. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014 р.), «Рахівський район: природа, населення, господарство» (2015). Участь у конференціях: 1. Міжнародна наукова конференція «Культурний ландшафт як географічний феномен», м. Чернівці (Україна), 23 – 25 вересня, 2021 р. 2. XX International Conference «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects». Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2021 р. 3. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 4. Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities, Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р. 5. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм:	Київський національний університет імені Тараса Шевченка Сертифікат про проходження курсу підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів виданий 09.06.2021 р. Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, May 2021. Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з

					<p>практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р.</p> <p>6. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>7. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżzia – stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>8. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>9. 18th International Conference on Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>10. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів, 26-28 квітня 2018. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018.</p> <p>11. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів.</p>	<p>структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжzia – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p> <p>Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.</p>
--	--	--	--	--	---	---

При розробці освітньої програми враховані вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

**«Природнича географія»
«Natural Geography»
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 106 Географія Освітня програма: Природнича географія Професійне спрямування: 1. Геоморфологія та геотуризм. 2. Природоохоронна справа. Bachelor Speciality: 106 Geography Natural Geography Professional direction: 1. Geomorphology and Geotourism 2/ Environmental protection.
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 академічні роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію №1947 виданий 30.06.2021 р. рішенням НА від 29.06.2021 р. Строк дії до 01.07.2026 р.
Цикл/рівень програми	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна

Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.knu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до області природничої географії із широким доступом до працевлаштування. Підготувати фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері природничої географії, геотуризму, природокористування.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність програми)	10 – Природничі науки / 106 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта з природничої географії за спеціальністю географія. Ключові слова: управління природокористуванням, геоморфологія, геотуризм, природоохоронна справа.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами охорони навколишнього природного середовища, збереження пам'яток природи, проектування та інженерно-геоморфологічного вишукування, еколого-геоморфологічної оцінки, прогнозу розвитку несприятливих екзогенних процесів, розробки та організації заходів з раціонального використання та охорони ландшафтів та геологічного середовища, проблемами раціонального природокористування, геотуристичною діяльністю.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця у проектно-пошукових та науково-дослідних організаціях, виробничих та наукових установах сфери природокористування та охорони природи (серед інших: Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України, установах та організаціях, що займаються питаннями надзвичайних ситуацій та екологічної безпеки, установах заповідної справи, Державній геологічній служби України, неурядових екологічних організаціях), екскурсійно-туристичних компаніях.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з

	викладачами, навчальних та виробничих практик, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, поточний контроль (опитування, презентації, тестові завдання, модульні контрольні роботи), диференційовані заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Навички міжособистісної взаємодії. 9. Здатність працювати автономно. 10. Навички здійснення безпечної діяльності. 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки. 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до фаху) на різних просторово-часових масштабах.

	<p>6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до професійного спрямування</p> <p>8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до професійного спрямування) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p> <p>9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.</p> <p>12. Знання процесів планування, організації та проведення геотуристичних подорожей та здатність застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами геотуристичних послуг.</p> <p>13. Здатність використовувати польові та лабораторні методи дослідження для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу а також для оцінювання геотуристичного потенціалу території.</p> <p>14. Знання процесів планування, організації та проведення природоохоронних заходів.</p> <p>15. Здатність аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території для забезпечення потреб природоохоронних заходів.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (Р)</p>	<p>R01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>R02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.</p> <p>R03. Пояснювати особливості організації географічного простору.</p> <p>R04. Аналізувати географічний потенціал території</p> <p>R05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.</p> <p>R06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.</p> <p>R07. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.</p> <p>R08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>R09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до професійного спрямування) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>R10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.</p>

	<p>P11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p> <p>P12. Розуміти процеси планування, організації та проведення геотуристичних подорожей та вміти продуктивно спілкуватися зі споживачами геотуристичних послуг.</p> <p>P13. Знати та вміти використовувати польові та лабораторні методи дослідження для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу а також для оцінювання геотуристичного потенціалу території.</p> <p>P14. Знати процеси планування, організації та проведення природоохоронних заходів.</p> <p>P15. Аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території для забезпечення потреб природоохоронних заходів.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі, залучені до виконання програми, мають багаторічний досвід роботи у галузі природничої географії. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені на конкурсній основі фахівці-практики, закордонні фахівці.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність комп'ютерних класів з спеціалізованим програмним забезпеченням для геоінформаційного та (гео)статистичного аналізу (QGIS, GRASS, SAGA GIS, SNAP Toolbox, R, R Studio). Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), лабораторії геоморфології, палеогеографії та геотуризму (проекційний екран, проектор NEC NP13LP, навчально-наукової лабораторії ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень, навчальної лабораторії екології ландшафту (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, газоаналізатор концентрацій формальдегіду, рН-метр, ОВП-метр, кондуктометр, солемір, аналізатор рідин багатопараметричний, вимірювач кисню в рідинах, аналізатор вольтамперометричний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні, дистилятор водний, піч муфельна, фотоколориметр, сушильна шафа, мікроскопи).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання бібліотек та фондів Інституту географії, геологічних наук НАНУ, Національного геологічного фонду НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, НУБіП України, бібліотек та фондів наукових, науково-дослідних та проектних установ з міського планування, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедр фізичної географії та геоекології і землезнавства та геоморфології географічного факультету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

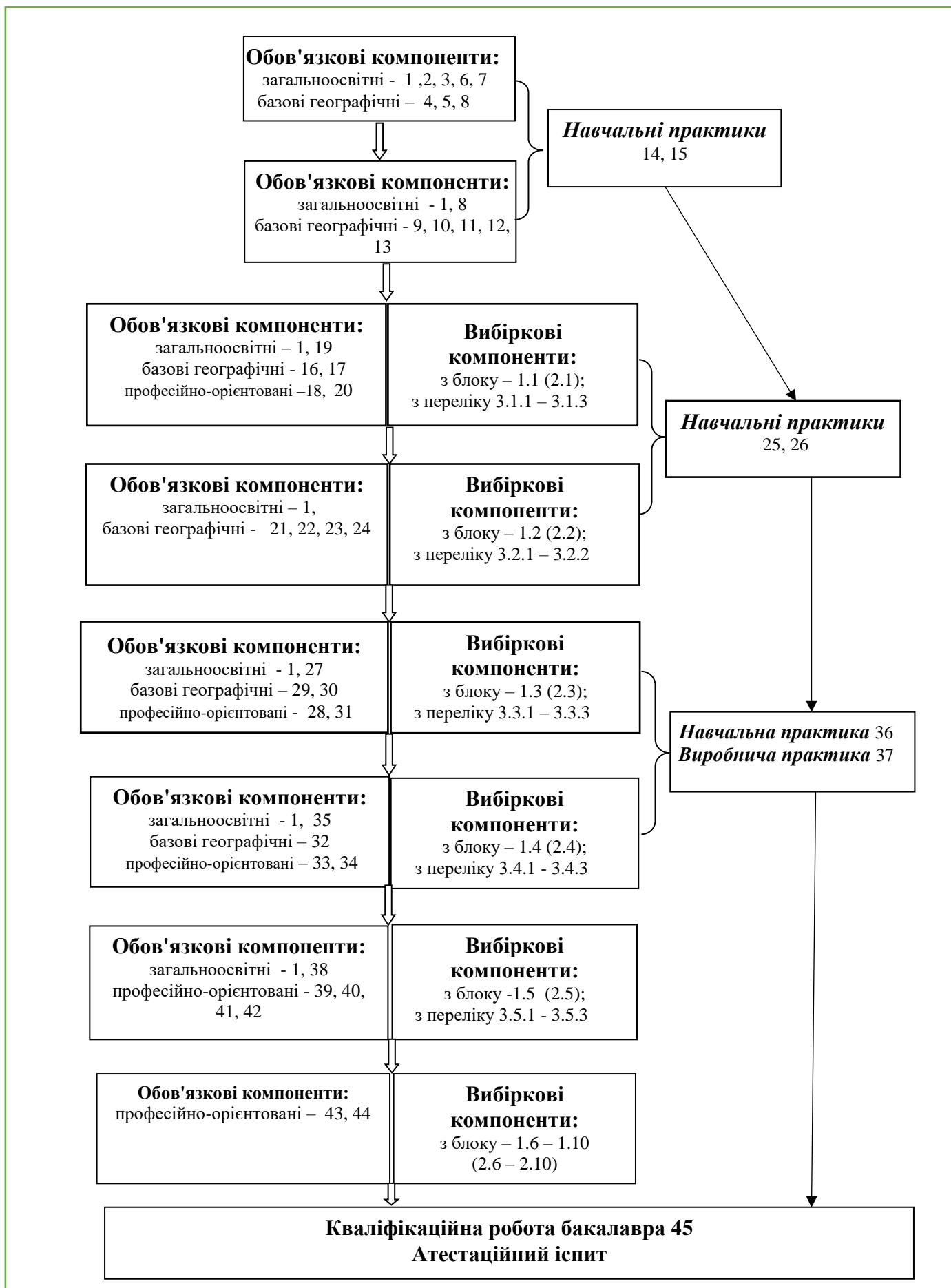
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова	17	Іспит
ОК 2.	Вища математика з основами статистики та теорії імовірностей	4	Залік
ОК 3.	Хімія з основами геохімії	3	Залік
ОК 4.	Основи загальної геології	4	Іспит
ОК 5.	Основи метеорології	4	Іспит
ОК 6.	Фізика з основами геофізики	3	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	3	Залік
ОК 8.	Історія географічних відкриттів	3	Іспит
ОК 9.	Основи гідрології та океанології	4	Іспит
ОК 10.	Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів	4	Іспит
ОК 11.	Основи біогеографії	4	Залік
ОК 12.	Картографія з основами топографії	4	Залік
ОК 13.	Основи історичної геології	3	Іспит
ОК 14.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень	6	Диференційований залік
ОК 15.	Навчальна практика з методів набуття географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 16.	Геоморфологія	4	Іспит
ОК 17.	Фізична географія материків та океанів	4	Залік
ОК 18.	Палеоекологія	4	Іспит
ОК 19.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 20.	Заповідна справа	3	Іспит
ОК 21.	Основи геоекології	4	Іспит
ОК 22.	Основи ландшафтознавства	3	Іспит
ОК 23.	Економічна і соціальна географія Світу	3	Іспит
ОК 24.	Географічні інформаційні системи	4	Залік
ОК 25.	Навчальна практика з методів обробки географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 26.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 27.	Соціально-політичні студії	3	Залік
ОК 28.	Рельєф та геологічна будова України	4	Іспит
ОК 29.	Ревіталізація та валоризація природних та природно-антропогенних об'єктів	4	Залік
ОК 30.	ГІС в природничій географії	3	Залік
ОК 31.	Методи просторово-часового аналізу земної поверхні	4	Іспит
ОК 32.	Дистанційне зондування Землі	3	Іспит

ОК 33.	Динамічна геоморфологія	3	Іспит
ОК 34.	Палеогеографія антропогену і четвертинні відклади	3	Іспит
ОК 35.	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3	Залік
ОК 36.	Навчальна практика з методів поширення географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 37.	Виробнича практика	6	Диференційований залік
ОК 38.	Філософія	4	Іспит
ОК 39.	Ґрунти України	4	Іспит
ОК 40.	Клімат України	4	Залік
ОК 41.	Поверхневі води України	4	Залік
ОК 42.	Біогеографія України	4	Іспит
ОК 43.	Природничо-географічне моделювання	3	Залік
ОК 44.	Ландшафти України	3	Залік
ОК 45.	Кваліфікаційна робота бакалавра	6	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОП *			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок «Геоморфологія та геотуризм»</i>			
ВК 1.1.	Геотуристичні атракції Світу	5	Іспит
ВК 1.2.	Літолого-петрографічна основа рельєфу	5	Іспит
ВК 1.3.	Інженерна, пошукова та екологічна геоморфологія	5	Іспит
ВК 1.4.	Структурна геоморфологія	6	Іспит
ВК 1.5.	Геотуристичне проектування	6	Іспит
ВК 1.6.	Геотуристичні атракції України	5	Іспит
ВК 1.7.	Камінь в архітектурі і мистецтві	3	Залік
ВК 1.8.	Морська геоморфологія	3	Іспит
ВК 1.9.	Історія розвитку планетарного рельєфу	4	Іспит
ВК 1.10.	Організація, правові та економічні основи геотуризму	3	Залік
<i>Вибірковий блок «Природоохоронна справа»</i>			
ВК 2.1.	Туризм на природоохоронних територіях	5	Іспит
ВК 2.2.	Природоохоронні території Світу	5	Іспит
ВК 2.3.	Основи планування природоохоронних територій	5	Іспит
ВК 2.4.	Організація туристсько-краєзнавчої роботи	6	Іспит
ВК 2.5.	Природно-заповідний фонд України	6	Іспит
ВК 2.6.	Охорона палеоприродної спадщини	5	Іспит
ВК 2.7.	Глобальні екологічні проблеми Світу	3	Залік
ВК 2.8.	Природоохоронне законодавство України	3	Іспит
ВК 2.9.	Геолого-геоморфологічні пам'ятки України	4	Іспит
ВК 2.10.	Основи природокористування	3	Залік
<i>Вибір з переліку (студент обирає одну дисципліну з кожного переліку)</i>			
<i>Перелік 1</i>			
ВК 3.1.1.	Латинська мова	3	Залік
ВК 3.1.2.	Географія рекреаційних ресурсів	3	Залік
ВК 3.1.3.	Етнокультурні феномени України	3	Залік
<i>Перелік 2</i>			
ВК 3.2.1.	Основи логіки	3	Залік

ВК 3.2.2.	Геоєкологічні проблеми України	3	Залік
ВБ 3.2.3.	Інтернет-ресурс у геоморфологічних, геотуристичних та природоохоронних дослідженнях	3	Залік
<i>Перелік 3</i>			
ВК 3.3.1.	Соціологія	3	Залік
ВК 3.3.2.	Екологічні стандарти та критерії якості довкілля	3	Залік
ВК 3.3.3.	Географія мінеральних ресурсів	3	Залік
<i>Перелік 4</i>			
ВК 3.4.1.	Педагогіка	3	Залік
ВК 3.4.2.	Основи геoarхеології	3	Залік
ВБ 3.4.3.	Методи палеогеографічних досліджень	3	Залік
<i>Перелік 5</i>			
ВК 3.5.1.	Психологія	3	Залік
ВК 3.5.2.	Геотуристичні маршрути та стежки Світу	3	Залік
ВК 3.5.3.	Екологічний менеджмент	3	Залік

*Згідно з п. п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Природнича географія» спеціальності 106 «Географія» проводиться у формі складання атестаційного іспиту з географії та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Атестаційний іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників. Під час атестаційного іспиту перевіряються наступні програмні результати навчання, зокрема: знання, розуміння та вміння використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук (P01), знання і розуміння основних видів географічної діяльності, їх поділ (P02), пояснення особливостей організації географічного простору (P03), вміння аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до професійного спрямування) на різних просторово-часових масштабах (P09), знання цілей сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні (P010).

Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням має продемонструвати професійну підготовку студентів у сфері геоморфології та геотуризму, природоохоронної справи. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння аналізувати географічний потенціал території (P04), вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук (P05), вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук (P06), вміння застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер (P08), вміння дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки (P011).

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії, за ОП «Природнича географія».

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін вибіркового блоку за професійним спрямуванням з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за професійним спрямуванням не менше як 75 балів, а також атестаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи бакалавра з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація за професійним спрямуванням «Геоморфологія та геотуризм» - 3439 – асистент географа, за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа» 3212.22652 - інспектор з охорони природи.

	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43
3K-1	+					+	+	+	+	+	+				+		+				+
3K-2	+											+			+	+				+	+
3K-3					+											+					
3K-4										+		+									
3K-5		+			+					+		+		+							
3K-6								+	+								+			+	
3K-7	+		+			+	+	+	+	+	+	+		+	+						+
3K-8			+	+									+	+	+	+					
3K-9			+	+						+				+	+						
3K-10				+																	
3K-11					+								+								
3K-12				+									+			+				+	
CK-1							+	+	+						+						
CK-2	+			+		+	+				+	+						+	+	+	+
CK-3		+		+										+			+				
CK-4		+							+			+						+	+		+
CK-5			+	+		+		+			+						+	+	+	+	+
CK-6				+				+	+	+					+						+
CK-7	+		+								+									+	
CK-8		+	+	+					+	+				+	+		+			+	
CK-9			+	+			+	+					+	+	+		+				
CK-10	+		+	+						+								+	+		
CK-11							+			+		+	+		+						+
CK-12														+	+						
CK-13				+		+									+						
CK-14							+														
CK-15				+			+								+						

	OK 44	OK 45	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Геоморфологія та геотуризм»	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 2.3	ВК 2.4	ВК 2.5	ВК 2.6	ВК 2.7	ВК 2.8	ВК 2.9	ВК 2.10	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа»	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 2.3	ВК 2.4	ВК 2.5	ВК 2.6	ВК 2.7	ВК 2.8	ВК 2.9	ВК 2.10		
ЗК-1				+			+	+	+	+	+		+		+				+				+	+		
ЗК-2	+	+					+			+			+		+		+	+					+		+	+
ЗК-3		+																								
ЗК-4																							+			
ЗК-5		+		+			+			+	+						+	+		+	+		+	+	+	
ЗК-6		+								+															+	
ЗК-7	+	+		+			+			+	+						+			+	+		+	+	+	
ЗК-8															+											
ЗК-9		+						+																+		
ЗК-10		+															+							+		
ЗК-11															+											
ЗК-12				+						+	+						+	+		+					+	
СК-1						+	+										+		+							+
СК-2	+	+		+	+	+			+	+			+		+		+				+	+			+	+
СК-3				+			+	+			+									+						
СК-4																					+					
СК-5	+	+						+	+			+	+							+			+	+		
СК-6		+				+																				
СК-7	+							+				+														
СК-8		+										+							+							
СК-9							+																			
СК-10	+		+	+					+	+					+	+							+			
СК-11							+														+					
СК-12							+		+														+			
СК-13				+			+	+	+	+													+			
СК-14																							+			
СК-15															+	+	+		+	+		+		+		

	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43
P01	+				+		+		+		+					+	+	+	+	+	
P02	+									+			+		+						+
P03	+		+	+							+							+	+	+	
P04			+									+		+							
P05	+	+	+	+		+	+		+		+	+		+	+		+				
P06		+						+		+				+			+				+
P07	+			+		+				+	+							+	+	+	+
P08		+		+		+	+	+	+	+					+			+	+	+	+
P09				+		+			+		+				+		+	+	+	+	
P10				+			+		+			+	+		+						
P11			+		+		+	+					+	+	+	+					
P12														+	+						
P13				+		+									+						
P14							+														
P15				+			+								+						

	OK 44	OK 45	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Геоморфологія та геотуризм»	BK 2.1	BK 2.2	BK 2.3	BK 2.4	BK 2.5	BK 2.6	BK 2.7	BK 2.8	BK 2.9	BK 2.10	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа»	BK 2.1	BK 2.2	BK 2.3	BK 2.4	BK 2.5	BK 2.6	BK 2.7	BK 2.8	BK 2.9	BK 2.10		
P01	+							+	+	+	+	+			+	+				+				+	+	
P02								+		+			+		+	+	+								+	
P03									+			+	+													
P04		+				+				+									+		+	+			+	+
P05	+	+			+	+		+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	
P06		+			+	+		+		+	+					+	+			+				+	+	
P07	+				+	+	+		+	+			+						+					+		
P08	+	+				+						+	+								+					
P09	+					+	+			+		+	+						+						+	
P10		+			+			+			+				+	+	+	+				+	+		+	
P11		+						+							+	+										
P12								+		+					+											
P13						+	+	+	+	+	+															
P14																+	+	+		+	+			+	+	+
P15																+	+	+	+	+				+	+	+

	BK 3.1.1	BK 3.1.2	BK 3.1.3	BK 3.2.1	BK 3.2.2	BK 3.2.3	BK 3.3.1	BK 3.3.2	BK 3.3.3	BK 3.4.1	BK 3.4.2	BK 3.4.3	BK 3.5.1	BK 3.5.2	BK 3.5.3
P01			+	+			+					+	+		+
P02												+			
P03	+				+						+			+	
P04	+	+				+			+			+			
P05		+		+		+	+		+		+	+	+	+	+
P06												+			
P07		+			+	+		+	+			+			
P08		+				+			+			+			+
P09		+	+		+	+			+						+
P10			+	+	+		+	+		+	+		+	+	+
P11				+			+			+			+		
P12															
P13															
P14															
P15															

Голова Науково-методичної ради